

Tiến tới Đại hội thành lập Hội Xã hội học

LTS: Như tin đã đưa, ngày 12 tháng 2 năm 2003, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ đã ra Quyết định công nhận Ban vận động thành lập Hội Xã hội học Việt Nam. Tiếp theo Quyết định này, các hoạt động tiến tới Đại hội thành lập Hội Xã hội học đang được tích cực tiến hành. Sự ra đời của Hội Xã hội học sẽ góp phần tăng cường hiệu quả của hoạt động nghiên cứu, đào tạo và ứng dụng Xã hội học, góp phần vào sự nghiệp xây dựng nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh, thực hiện thành công chủ nghĩa xã hội.

Tạp chí Xã hội học trân trọng giới thiệu với bạn đọc ý kiến của các nhà nghiên cứu và giảng dạy Xã hội học nhân sự kiện trọng thể này.

Tăng cường hiệu quả nghiên cứu, đào tạo và ứng dụng Xã hội học vì sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước

GS.TS PHẠM TẮT DONG

TRƯỞNG BAN VẬN ĐỘNG THÀNH LẬP HỘI XÃ HỘI HỌC

Xã hội học nước ta hiện nay đã thực sự trở thành một khoa học được giảng dạy, nghiên cứu và ứng dụng trên nhiều lĩnh vực hoạt động sản xuất - kinh doanh, văn hóa - xã hội, giáo dục - đào tạo, an ninh quốc phòng, thể dục - thể thao, y tế - chăm sóc sức khỏe, dân số kế hoạch hóa gia đình, văn hóa - nghệ thuật

Về giảng dạy xã hội học, chúng ta có các Trường Khoa học xã hội và Nhân văn ở Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Đại học Công đoàn, Đại học Mở bán công ở Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh, Đại học An ninh, Đại học Sư phạm và nhiều trường đại học khác. Tại những trường này, có nơi Xã hội học được giảng dạy với tư cách là một ngành học, có nơi như một môn học.

Về nghiên cứu xã hội học, chúng ta có Viện Xã hội học thuộc Trung tâm Khoa học xã hội và Nhân văn Quốc gia Hà Nội, Trung tâm Xã hội học và Phát triển thuộc Viện khoa học Xã hội tại thành phố Hồ Chí Minh, có Trung tâm nghiên cứu khoa học Xã hội, có chương trình nghiên cứu xã hội học thuộc Đại học Tây Nguyên, có Khoa Xã hội học Viện Nghiên cứu chiến lược và chính sách y tế của Bộ Y tế.

Việc phân chia cơ quan giảng dạy và cơ quan nghiên cứu về xã hội học chỉ là

căn cứ vào chức năng chính, còn trong thực tế, cán bộ của các Viện, các Trung tâm nghiên cứu cũng tham gia công tác đào tạo, còn cán bộ các trường cũng tham gia công tác nghiên cứu.

Trong hơn 25 năm qua, hệ thống đào tạo và nghiên cứu đã cung cấp cho đất nước trên 2000 cử nhân xã hội học, hàng trăm thạc sỹ và tiến sỹ chuyên ngành này. Cán bộ nghiên cứu và giảng dạy xã hội học đã có hàng nghìn bài báo đăng trên các tạp chí Xã hội học, Triết học, Khoa học xã hội, Tâm lý học, Khoa học và Tổ quốc, Dân số và phát triển, Phụ nữ và gia đình, AIDS và cộng đồng, Thông tin Quyền con người... và trên các báo Nhân dân, Đại đoàn kết, Tuổi trẻ, Tiền Phong, Phụ nữ Việt Nam, Khoa học và đời sống, v.v... Trên các diễn đàn quốc gia và quốc tế, các cán bộ nghiên cứu giảng dạy Xã hội học của chúng ta đã có rất nhiều bài tham luận xung quanh các chủ đề phân tầng xã hội, bình đẳng giới, xóa đói giảm nghèo, tăng trưởng kinh tế và công bằng xã hội, sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình ...

Đội ngũ cán bộ giảng dạy và nghiên cứu xã hội học đã trưởng thành nhanh chóng trong nghiệp vụ. Mặt khác số lượng đội ngũ này cũng tăng lên mạnh mẽ. Tính ra, đến năm 2003, đội ngũ chuyên nghiệp về xã hội học có trên 1000 người, ngoài ra có trên 2000 cử nhân, thạc sỹ, tiến sỹ xã hội học đang làm việc ở nhiều tòa báo, phòng thương mại, công ty du lịch, bảo hiểm xã hội, đài phát thanh và truyền hình, trung tâm xúc tiến việc làm, ban Tuyên giáo các tỉnh, thành ủy, trung tâm tư vấn pháp luật, hôn nhân tình yêu và gia đình, v.v...

Những năm gần đây, Xã hội học ở nước ta đã góp phần không nhỏ vào các cuộc điều tra xã hội khảo sát thực tế, xây dựng luận cứ khoa học cho việc soạn thảo nhiều văn kiện của Đảng và nhà nước, cho việc hoạch định nhiều chủ trương chính sách ở Trung ương và địa phương.

Việc tập hợp đội ngũ những người làm Xã hội học trong một Hội khoa học đã trở thành một nhu cầu của hầu hết các cán bộ nghiên cứu và giảng dạy cũng như của nhiều người mà công việc hàng ngày có sự ứng dụng xã hội học. Sau 25 năm hoạt động, chất lượng và số lượng của đội ngũ đã đủ để tổ chức Hội hoạt động tốt, mang lại hiệu quả cao trong việc góp phần đẩy mạnh sự nghiệp Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Chính vì vậy, ngày 14 tháng 02 năm 2003, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ đã ra quyết định số 183/QĐ - BKHCN về công nhận Ban vận động thành lập Hội Xã hội học Việt Nam và Chương trình hoạt động tiến tới Đại hội lần thứ nhất để thành lập Hội.

Các ủy viên của Ban vận động sẽ tập hợp lực lượng xã hội học thành những chi hội lam thời để thảo luận xây dựng bản Dự thảo điều lệ, tiến hành hàng loạt công việc để tiến tới Đại hội thành lập Hội. Theo dự kiến thì cuối năm 2003 sẽ tổ chức Đại hội tại Hà Nội.

Ban vận động hi vọng lực lượng Xã hội học sẽ tích cực hưởng ứng chương trình hoạt động từ nay đến khi triệu tập Đại hội và mong rằng Đại hội thành lập Hội Xã hội học Việt Nam sẽ là ngày **hội** tung bồng của chúng ta.

Thêm một điều kiện thuận lợi cho sự phát triển Xã hội học

PGS.TS TRẦN CAO SON

VIỆN XÃ HỘI HỌC

Bằng phương pháp tiếp cận hợp lý, ngành xã hội học ở Việt Nam đã nhanh chóng xác lập được vị trí của mình. Nhiều công trình nghiên cứu, nhiều cuộc hội thảo quốc tế quy mô lớn trong nước và ngoài nước, hàng trăm cuộc khảo sát điền dã trên khắp mọi miền đất nước với những số liệu thu thập và xử lý, phân tích có sức thuyết phục cao đã tạo nên thế mạnh của xã hội học.

Với những thành tích đã đạt được, ngành xã hội học Việt Nam đã được Đảng, Nhà nước, nhân dân và đồng nghiệp, trong nước và quốc tế biết đến và trân trọng.

Hội xã hội học Việt Nam thành lập là một cơ may, tạo thêm điều kiện để các nhà Xã hội học Việt Nam có được một tổ chức, quy tụ sức mạnh trong nghiên cứu, đào tạo cán bộ, trao đổi học thuật, mở rộng giao lưu, hợp tác quốc tế; thu hẹp khoảng cách trình độ, hạn chế tính biệt lập, khép kín trong các cơ sở nghiên cứu và đào tạo.

Chúng ta hy vọng và tin tưởng rằng Hội Xã hội học Việt Nam sẽ trở thành nơi hội tụ hữu ích cho Xã hội học; là bà đỡ lành nghề và đầy trách nhiệm cho xã hội học tiếp tục sinh thành và phát triển, xứng đáng là một trong những ngành khoa học mũi nhọn; đáp ứng yêu cầu nhận thức xã hội và những gợi suy triển khai có hiệu quả trong chiến lược phát triển bền vững.

Tôi có vinh dự được chứng kiến sự trưởng thành của Ban Xã hội học từ những ngày đầu tiên. Tại đây, tôi đã được tham gia các buổi toạ đàm, các Seminar khoa học, được tiếp xúc với những chuyên gia xã hội học hàng đầu của thế giới, với tư cách là người tham dự.

Hiện nay, là một thành viên của Viện Xã hội học, tôi rất phấn khởi về những thành tựu của Viện khi bước vào kỷ niệm 20 năm ngày thành lập; và càng vui hơn vì chúng ta sắp đón nhận sự ra đời của Hội Xã hội học.

Một tin vui đối với những người đang hoạt động trong ngành Xã hội học

THS. VĂN THỊ NGỌC LAN

TRUNG TÂM XÃ HỘI HỌC VÀ PHÁT TRIỂN

THUỘC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Ngành Xã hội học ở Việt Nam tuy mới phát triển trong những thập niên cuối của thế kỷ XX. Đến nay ngành đã có nhiều các tổ chức nghiên cứu và đào tạo xã hội học chuyên nghiệp trong các trường đại học công lập và cả ở các trường dân lập, cũng như các tổ chức nghiên cứu trong và cả ngoài khu vực nhà nước được thành lập.

Song song với sự phát triển về tổ chức là sự tăng lên nhanh chóng về số lượng các nhà nghiên cứu và giảng dạy xã hội học, sinh viên đại học và sau đại học của chuyên ngành này. Sự phát triển nhanh chóng của ngành Xã hội học cũng đã và đang góp phần tích cực vào công cuộc xây dựng Công nghiệp hóa hiện đại hóa đất nước.

Nhu cầu của xã hội đối với xã hội học đang ngày càng tăng lên, tuy ngành xã hội học đã phát triển nhanh để đáp ứng nhu cầu này, song vẫn còn đó nhiều trở ngại và còn thiếu sự hợp tác giữa nghiên cứu và công tác giảng dạy, thậm chí giữa các tổ chức nghiên cứu cũng còn thiếu thông tin về các hoạt động nghiên cứu của nhau

Việc ra đời của Hội xã hội học Việt Nam thực sự là một tin vui không những đối với tôi, một người hoạt động trong ngành xã hội học gần 20 năm, mà chắc chắn cũng là tin vui của tất cả các đồng nghiệp của tôi. Hội Xã hội học Việt Nam ra đời không chỉ khẳng định vị thế khoa học của ngành mà còn tăng cường sự phối hợp trong nghiên cứu và giảng dạy về xã hội học, tạo điều kiện trao đổi, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên ngành, góp phần phát triển xã hội học ở Việt Nam cũng như liên hệ và hợp tác chặt chẽ với Hội Xã hội học để tăng cường sự hội nhập.

Nghĩ về sự ra đời của Hội Xã hội học

TS. TRẦN TRỌNG ĐỨC

KHOA XÃ HỘI HỌC - ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ TÔN ĐỨC THẮNG
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Sự trưởng thành về số lượng và chất lượng của những người được đào tạo và hành nghề xã hội học chuyên nghiệp và bán chuyên nghiệp đã tạo nên một nhu cầu bức xúc về việc phải có một hiệp hội mang tính nghề nghiệp cho những người làm xã hội học.

Và để phát triển đội ngũ những người làm xã hội học hơn nữa, nhằm đáp ứng những đòi hỏi ngày càng cao của các ngành và lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội, sự gắn kết những người làm xã hội học trong một hiệp hội sẽ gia tăng tính chuyên nghiệp và do đó gia tăng khả năng đóng góp của xã hội học cho các lĩnh vực. Những hoạt động trao đổi và phát triển học thuật, những hoạt động nghiên cứu đáp ứng sự đòi hỏi của các lĩnh vực khác nhau của xã hội, sự hợp tác của những người làm xã hội học trong nước với những người làm xã hội học trên thế giới thông qua một tổ chức hiệp hội chính thức của mình có một ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển xã hội học ở Việt Nam.

Việc hình thành Hội Xã hội học với những chi hội của nó chắc hẳn sẽ phản ánh được tính đa dạng và tính đặc thù của sự phát triển xã hội học trong các lĩnh vực và trong những không gian văn hóa xã hội riêng biệt. Điều này sẽ đóng góp cho sự

phong phú của xã hội học ở Việt Nam.

Là một người làm xã hội học tôi nhận được tin về việc sắp ra đời của Hội Xã hội học với một cảm giác buồn vui lẫn lộn. Buồn vì việc này lẽ ra phải có từ lâu rồi, nhưng vui vì đâu có khó khăn đến mấy, những người nhiệt thành với nghề cũng đã làm hết mình để có thể ra đời một “Hội Xã hội học” như ngày hôm nay.

Tôi cầu mong cho mọi việc suôn sẻ và tốt lành.

Nhân sự kiện thành lập Hội Xã hội học

TS. ĐINH THỊ VÂN CHI
TRƯỞNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

Với sự mong đợi từ nhiều năm nay của các nhà xã hội học, sự ra đời của Hội Xã hội học là một sự kiện lớn, khẳng định sự trưởng thành và phát triển của ngành xã hội học Việt Nam. Đây sẽ là diễn đàn, nơi các nhà xã hội học trao đổi nghiệp vụ, trao đổi thông tin, cập nhật kiến thức để không bị lạc hậu so với sự phát triển chung của ngành xã hội học thế giới.

Đây cũng đồng thời là nơi để các nhà xã hội học toàn quốc có điều kiện gặp gỡ, tiếp xúc với nhau, xây dựng và củng cố mối quan hệ nghề nghiệp, hợp tác và giúp đỡ nhau về chuyên môn.

Tôi hy vọng hoạt động của Hội Xã hội học sẽ thực sự bổ ích, thực sự thiết thực, đáp ứng được sự trông đợi và nhu cầu nghề nghiệp của hội viên. Cụ thể, tôi rất mong Hội tạo điều kiện cho các hội viên trong một số khía cạnh sau:

- Thường xuyên cung cấp thông tin cho hội viên về hoạt động và những thành tựu của xã hội học thế giới thông qua các phương tiện thông tin như tạp chí chuyên ngành, bản tin thường kỳ, bản tin nhanh, bản tin chuyên đề ...

- Thường xuyên tạo điều kiện cho các hội viên cập nhật những kiến thức mới của ngành thông qua các hình thức đào tạo ngắn hạn như tập huấn, hội nghị, hội thảo, nói chuyện chuyên đề ...

- Hội thực hiện việc kết nối hội viên trong các lĩnh vực công tác khác nhau, gắn kết họ bằng những hoạt động khoa học chung như trao đổi nghiệp vụ, giao lưu nghề nghiệp, nghiên cứu khoa học...

- Hội tạo điều kiện hiện thực hóa các đề tài khoa học, ứng dụng những kết quả nghiên cứu phục vụ cho công tác đào tạo, gắn liền lý luận với thực tiễn, khắc phục tình trạng tách rời hai lĩnh vực này như vẫn tồn tại từ trước tới nay.

Thực hiện được những điều trên, Hội Xã hội học sẽ thực sự là một tổ chức nghề nghiệp hữu ích, là môi trường phát triển của các nhà xã hội học Việt Nam.